

ISSN 0134 — 6393

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
УМАНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
САДІВНИЦТВА**

засновано в 1926 р.

**Частина 2
Економіка**

**ВИПУСК
80**

Умань — 2012

УДК 63(06)

Включено до переліків №1 і №6 фахових видань з сільськогосподарських та економічних наук (Бюлетень ВАК України №8 і №11, 2009 рік).

У збірнику висвітлено результати наукових досліджень, проведених працівниками Уманського національного університету садівництва та інших навчальних закладів Міністерства аграрної політики та продовольства України і науково-дослідних установ НААН України.

О.О. Непочатенко — доктор економ. наук (відповідальний редактор),
В.В. Манзій — кандидат с.-г. наук (заступник відповідального редактора),
О.І. Здоровцов — доктор економ. наук, Т.Є. Кучеренко — доктор економ. наук,
Л.В. Молдаван — доктор економ. наук, А.С. Музиченко — доктор економ. наук,
Ю.О. Нестерчук — доктор економ. наук, О.О. Школьний — доктор економ. наук,
В.С. Уланчук — доктор економ. наук, С.П. Полторецький — кандидат с.-г. наук (відповідальний секретар).

За достовірність інформації відповідають автори публікацій.

Рекомендовано до друку вченою радою Уманського НУС, протокол № 7 від 26 червня 2012 року.

Адреса редакції:

20305, вул. Інститутська, 1, м. Умань, Черкаської обл.
Уманський національний університет садівництва, тел.: 4-69-77.

ISBN 966-7944-67-0

Свідоцтво про реєстрацію КВ № 17791-6641ПР від 17.03.11 р.

© Уманський національний університет садівництва, 2012

ЗМІСТ

ЧАСТИНА 2

ЕКОНОМІКА

<i>Т.С. Кучеренко</i>	КОНЦЕПЦІЯ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ.....	6
<i>О.Л. Бурляй, А.О. Харенко, Г.Л. Бурляй</i>	СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ТА КОНЦЕНТРАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	12
<i>О.В. Жарун</i>	ПРОГНОЗУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	23
<i>Л. В. Гранченко</i>	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ ЯК РІЗНОВИДУ ДЛЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ.....	31
<i>В. Ю. Ільїн</i>	МОДЕЛЬ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРИВАННЯ АГРАРНИХ І АГРОПРОМИСЛО- ВИХ ФОРМУВАНЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	38
<i>Л.О. Барабаш</i>	ІНВЕСТИЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЯГІДНИЦТВА.....	45
<i>Г. О. Худякова</i>	ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТ- НИМИ АКТИВАМИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	50
<i>Д. М. Соковіна</i>	АНАЛІЗ КОМПЛЕКСУ МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВА ОРІЄНТОВАНОГО НА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	56
<i>О.О. Рудич, І.Б.Тернавська</i>	МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТО-СПРОМОЖНОСТІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	63
<i>І.П. Потапюк, П.М. Потапюк</i>	ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ ПОСЛУГ, ЇХНЯ СУТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ.....	69
<i>Г.В. Винник</i>	СТАН І ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПЛОДІВ ЗА ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА.....	76

<i>В.В. Гудак</i>	ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	84
<i>О. В. Кіфоренко</i>	ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.....	92
<i>Н.О. Зацепіна О.А. Лозова</i>	ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ТУРИСТСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	98
<i>О.І. Кондратюк</i>	ЕКСПОРТНІ МОЖЛИВОСТІ ЗЕРНОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ.....	105
<i>Л.В. Мартинова</i>	МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ РИЗИКАМИ У ПІДПРИЄМСТВАХ АПК.....	112
<i>О.А. Кузьменко</i>	ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ КРУП'ЯНИХ КУЛЬТУР.....	122
<i>Д.В. Людвенко</i>	АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБРОБКИ ДАНИХ У КОНТЕКСТІ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	127
<i>О.П. Мельник</i>	ІНФЛЯЦІЯ ТА ДЕФЛЯЦІЯ ЯК МАКРОЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ.....	132
<i>В.І. Рибчак</i>	ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	138
<i>В.І. Росенко</i>	ЕВОЛЮЦІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ РОЛІ ДЕРЖАВИ.....	144
<i>М.Г. Сасенко, А.П. Сава</i>	ДЕМОГРАФІЧНИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ.....	153
<i>Б.С. Гузар, О.С. Цикалюк</i>	ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ САДІВНИЦТВА.....	162
<i>Б.С. Гузар, О.М. Корунець</i>	ШЛЯХИ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ З ВИКОРИСТАННЯМ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ.....	168
<i>М. В. Зось-Кіор</i>	ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ.....	175
<i>Н.М. Байдала</i>	ДЕЯКІ АСПЕКТИ СТИМУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ.....	183

6. Шевчук В.О. Ринок і деякі проблеми економіки сільського господарства України / В.О. Шевчук // Економіка АПК. — 1995. — № 6. — С. 63–66.

Одержано 5.06.12

Конкурентоспособность плодоягодной продукции проявляется только в конкурентной борьбе производителей конкретной продукции. Способность отдельных видов плодов и ягод, а также их сортов иметь на плодоягодном рынке больше преимуществ определяется их конкурентоспособностью.

Ключевые слова: конкуренция, конкурентоспособность продукции садоводства, конкурентоспособность предприятия, предпринимательство, рынок.

The competitiveness of fruit and berry products becomes apparent only in the competitive struggle of manufacturers of particular products. The ability of certain types of fruits and berries, and their varieties to have more advantages on the fruit and berry market is determined by their competitiveness.

Key words: competition, horticultural produce, competitiveness, enterprise competitiveness, entrepreneurship, market.

УДК 336.143.232:330.366 (477)

ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ З ВИКОРИСТАННЯМ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ

Б.С. ГУЗАР, кандидат економічних наук
О.М. КОРУНЕЦЬ, аспірант

Обґрунтовано необхідність впровадження в Україні інноваційного шляху розвитку, проаналізовано основні джерела фінансування інноваційної діяльності у країні та запропоновано напрями вдосконалення механізму фінансування інноваційної діяльності з використанням міжнародного досвіду.

В умовах ринкової економіки однією зі складових забезпечення динаміки зростання економіки України є впровадження інноваційної моделі розвитку. Саме інноваційний шлях дає можливість нашій країні зберегти і найбільш ефективно використовувати існуючий науково-технічний потенціал для здійснення структурних технологічних змін та зайняти вагоме місце у світовому співтоваристві.

Однією з основних проблем, що гальмує розвиток економіки України на інноваційній основі є дефіцит фінансових ресурсів. Забезпечити фінансування

інноваційних змін сьогодні неможливо лише через бюджетну систему та банківський сектор. Необхідні активні дії, спрямовані на розвиток небанківських фінансових установ, зокрема страхових компаній, пенсійних фондів, інвестиційних компаній, здатних мобілізувати значний незадіяний внутрішній інвестиційний потенціал. Тому необхідність у теоретичному обґрунтуванні та формуванні цілісного уявлення відносно фінансування інноваційного розвитку є основою політики держави.

Ця проблематика висвітлювалася переважно в працях зарубіжних авторів: Р.Лукаса, Р. Харрода, Й. Шумпетера, Д. Кларка, Б.Твісса, П.Самуельсона, Р.Солоу, Ф.Хайєка. В Україні дослідження в цій сфері проводять В. Александрова, О.Амош, Ю. Бажал, І.Балабанов, А.Гальчинський, І.Луїна, С.Онишко, Т.Печерська, В.Борейко, М.Корінько, С.Шумська, А.Яковлев та інші.

Методика досліджень. Теоретичною основою дослідження послуговували напрацювання вітчизняних та зарубіжних економістів, здійснені в царині теорії та організації фінансового забезпечення інноваційного розвитку. Варто зазначити, що до цього часу багато проблем щодо фінансування інноваційного розвитку не знайшли свого кінцевого вирішення, що і обумовило актуальність даного питання. У процесі досліджень використовувались теоретичні методи узагальнення та аналізу.

Результати досліджень. Економіка України зазнала значних втрат, спричинених кризою. Основною причиною того, що наша країна є однією з найбільш уражених світовою фінансовою кризою держав, є те, що наша економіка не розвивається інноваційно-інвестиційним шляхом.

Отже, не існує сумнівів щодо необхідності впровадження в Україні інноваційної моделі економічного розвитку, оскільки як свідчить практика, що саме інноваційні моделі здатні не лише забезпечити високі показники економічного росту, але й вирішити певні соціальні проблеми, забезпечити конкурентоспроможність національної економіки.

З моменту прийняття рішення щодо впровадження новація набуває нової якості і стає інновацією [4, с. 150]. Невід'ємна властивість інновацій — науково-технічна новизна та можливість практичного застосування у виробництві.

Без розвиненого ринку інновацій неможливо нормальне функціонування сучасної ринкової економіки, що базується на технічних, технологічних та управлінських нововведеннях. На жаль, ринок інновацій був і залишається найслабшою ланкою української економіки. Тому Україна гостро потребує вирішення завдання перетворення інновацій та інноваційної політики на двигун якісно нового етапу розвитку ринкової економіки.

Особливу увагу слід звернути на процес фінансування інноваційного розвитку. За офіційними даними Держкомстату [10], розмір фінансування інноваційної діяльності від різних можливих джерел за період з 2000 по 2011 рік подано в таблиці 1.

1. Динаміка джерел фінансування інноваційної діяльності за роками, млн грн

Роки	Загальна сума витрат	У тому числі за рахунок коштів			
		власних	державного бюджету	іноземних інвесторів	інші джерела
2000	1757,1	1399,3	7,7	133,1	217,0
2001	1971,4	1654,0	55,8	58,5	203,1
2002	3013,8	2141,8	45,5	264,1	562,4
2003	3059,8	2148,4	93,0	130,0	688,4
2004	4534,6	3501,5	63,4	112,4	857,3
2005	5751,6	5045,4	28,1	157,9	520,2
2006	6160,0	5211,4	114,4	176,2	658,0
2007	10850,9	7999,6	144,8	321,8	2384,7
2008	11994,2	7264,0	336,9	115,4	4277,9
2009	7949,9	5169,4	127,0	1512,9	1140,6
2010	8045,5	4775,2	87,0	2411,4	771,9
2011	14333,9	7585,6	149,2	56,9	6542,2

* Розраховано на основі джерела [10]

Аналізуючи дані таблиці, слід зробити наступні висновки:

- найбільш вагому роль у фінансуванні інноваційних процесів займають власні кошти підприємств чи установ, які у 2011 році становили 52,9 відсотка, в середньому за 12 років їх питома вага становить 67,9 відсотка ;
- роль коштів державного бюджету на інноваційну діяльність є менш вагомою у загальній сумі джерел фінансування;
- загальна сума витрат на фінансування інноваційного розвитку за 11 років (з 2000 по 2011 рік) зросла більш як у вісім разів. Питома вага підприємств, що займаються інноваціями в середньому за 12 років становить 14,5 відсотка. В загальній сумі витрат за 2011 рік 14333,9 млн грн придбання машин, обладнання та програмного забезпечення становить 10489,1млн грн, дослідження і розробки 1079,9 млн грн, придбання інших зовнішніх знань 324,7 млн грн та інші витрати 2440,2 млн грн.

Держава, яка поставила перед собою за мету через інвестиційно-інноваційну політику сприяти динамічному розвитку економіки країни як основи для піднесення загального благополуччя населення, повинна забезпечити випереджувальний, порівняно з ростом валового внутрішнього продукту, ріст видатків на розвиток науково-технічного прогресу і заохочення інноваційної діяльності підприємств.

Більш детальний аналіз фінансування інноваційної діяльності з боку

держави свідчить, що кошти державного бюджету з 2000 року поступово зростали і досягли піку у 2008 році.

Слід відмітити, що з 2000 року по 2011 рік фінансування інноваційного розвитку країни за державної підтримки зросло з 7,7 млн грн до 149,7 млн грн, а це майже в 19,4 рази. Як негативне явище спостерігається скорочення державних коштів на здійснення інноваційної діяльності в порівнянні з 2008 роком, у 2009 році на 209,9 млн грн, у 2010 році на 249,9 млн грн, у 2011 році на 187,7 млн грн.

Розглянемо динаміку питомої ваги витратків у структурі ВВП України на фінансування інноваційного розвитку в таблиці 2.

2. Динаміка обсягів та питомої ваги витрат держави на інноваційну діяльність у ВВП, за роками

Показники	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ВВП, млрд грн	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	913,3	1082,6	1316,6
Обсяг фінансування інноваційної діяльності, млн грн	7,7	55,8	45,5	93,0	63,4	28,1	114,4	144,8	336,9	127,0	87,0	149,2
Питома вага витрат держави на фінансування інноваційної діяльності у ВВП, %	0,004	0,027	0,020	0,035	0,018	0,006	0,021	0,020	0,036	0,014	0,008	0,011

* Розраховано на основі джерела [10]

Аналізуючи дані таблиці 2 необхідно відмітити про коливання питомої ваги витрат держави на фінансування інноваційної діяльності у ВВП. За останні роки питома вага знизилась і в 2011 році становила 0,011%.

Це зумовило зниження кількості наукових кадрів і кількості організацій, що виконують наукові дослідження і розробки. У 2011 році інноваційною діяльністю займалися 16,2% підприємств, тоді як в 2000 р. — питома вага інноваційно-активних підприємств становила 18%. У країнах ЄС цей показник перебуває на рівні 40–60% [7].

Фінансова підтримка інноваційної діяльності є одним з найважливіших чинників стимулювання її розвитку. Для вирішення проблеми пошуку фінансових ресурсів для інноваційного розвитку доцільно використовувати досвід розвинених країн світу. Прикладом є США, де законодавчо визначено, що пенсійні фонди повинні інвестувати принаймні 15% доходів у практичну економічну діяльність, це створює умови для потужного фінансування венчурних фондів.

Упродовж останніх років фінансування науки та наукової діяльності в

Україні не перевищує 3% ВВП, що свідчить про обмеженість коштів на фінансову підтримку інноваційного процесу.

Мінімальне фінансування, що виділяється на одного вченого у Європейському Союзі, становить 50–55 тисяч доларів на рік, в Україні — 15 тисяч доларів. Отже, можна констатувати наявність дефіциту прямого бюджетного фінансування [2].

В Україні витрати бізнесу на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи становлять близько 35% від загальних асигнувань у науку, коли в розвинених країнах цей показник сягає 70% [5].

Одним з інструментів стимулювання інвестицій у науково-технологічну сферу є дослідницький податковий кредит — зменшення суми нарахованого податку на прибуток, що надається суб'єкту господарювання в обсязі, що дорівнює встановленому відсотку від обсягу витрат суб'єкта господарювання на НДДКР у поточному році, який не перевищує встановленого відсотка річного прибутку підприємства (США, Італія, Японія, Канада, Австрія, Бельгія, Угорщина тощо).

Безпосередня участь держави у створенні позабюджетних та венчурних фондів стимулює приватних інвесторів до вкладання коштів у зазначені фонди. Створюється механізм страхування венчурних інвестицій.

У країнах Західної Європи використовуються такі податкові пільги, як екстраконцесії та податковий кредит. За рахунок екстраконцесії фірми можуть фінансувати із своєї податкової бази понад 100% своїх інноваційних витрат. В Японії промислові компанії мають право зменшення податку на прибуток у розмірі 7% інвестицій у передову техніку та технології. У Канаді аналогічна знижка коливається від 7% до 20%. У Бельгії дало змогу зменшувати оподатковуваний прибуток на 13,5% інвестиційних витрат для малих і середніх компаній і у стовідсотковому обсязі інвестиційних витрат, пов'язаних із нововведеннями для всіх компаній. У Голландії з оподаткованого прибутку можна відраховувати частину інвестиційних витрат — близько 20–25% [8, с. 38].

За останні роки уряд Індії з метою пожвавлення інвестицій в інновації впроваджено декілька змін у системі оподаткування. Однією з найважливіших змін було вилучення з прибуткового податку доходів з експорту програмного забезпечення, а також звільнення програмного забезпечення і пов'язаних послуг від податку на продаж. Інвестори, які створюють нові фірми в зонах вільної торгівлі, технологічних парках комп'ютерної техніки або технологічних парках програмного забезпечення, мають 10-річні «податкові канікули».

Крім цього, експортери мають можливість знизити рівень податків від експортних доходів, 10-річні «податкові канікули», якщо 100% продукції експортується або якщо підприємство діє у сфері експортної продукції.

У 1992 р. уряд Індії прийняв рішення про зменшення обмежень щодо функціонування позабіржового ринку, що сприяло створенню венчурних фондів і стимулювало приплив фінансових ресурсів з-за кордону. Венчурні

фонди фінансують інноваційні підприємства в галузі високих технологій, застосовують різноманітні методи фінансування: позики, викуп частки акцій підприємства та ін. [3, с. 221].

В Україні одним із джерел фінансування реалізації інноваційної політики повинен стати державний кредит, призначення якого виявляється в першу чергу в тому, що він є засобом мобілізації в руках держави додаткових фінансових ресурсів. У випадку дефіцитності державного бюджету додатково отримані фінансові ресурси спрямовуються в основному на фінансування соціальних витрат. При позитивному бюджетному сальдо отримані за допомогою державного кредиту фінансові ресурси повинні прямо використовуватися для фінансування програм інноваційного розвитку України. Внаслідок цього державний кредит, будучи засобом збільшення фінансових можливостей держави, може бути важливим фактором прискорення соціально-економічного розвитку країни, зокрема зростання її інноваційного потенціалу [6].

Необхідно врахувати і те, що існують і незадіяні зовнішні джерела фінансування інноваційних перетворень — це кошти, вивезені з України у формі іноземних інвестицій або ж нелегальними каналами. Станом на 01.01.2011 р. з України у формі прямих іноземних інвестицій вивезено 6524,8 млн дол. США, з яких 94% (5938,4 млн дол. США) спрямовано на Кіпр, де знаходиться одна з офшорних зон.

У структурі наведених інвестицій, спрямованих на Кіпр 91,4% (5536,8 млн дол. США), становлять кошти, спрямовані у сферу операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям, тобто, по суті, законсервованих до кращих часів. І це мова йде лише про офіційні обсяги. За даними, наведеними С. Шумською, обсяги нелегально вивезеного капіталу з України становлять близько 58,1 млрд дол. США [9, с. 77], і це лише за період з 2000 до 2007 року.

Висновки. Відтак, в Україні є значні незадіяні фінансові ресурси, які, можливо, і потрібно спрямувати на здійснення інноваційної діяльності, для чого необхідно проводити вважену, цілеспрямовану політику. Без надійної фінансової бази, стабільних джерел та дієвих фінансових стимулів інноваційні проекти можуть залишитись на рівні «папірців».

Отже, використання Україною зарубіжного досвіду дасть можливість закласти підвалини підвищення конкурентоспроможності економіки країни. І саме це при формуванні необхідних внутрішніх умов уможливить забезпечення «інноваційного прориву» економіки та входження до розряду передових конкурентоспроможних економік.

Зокрема, особливого значення для активізації інноваційної діяльності надається проблемі державного сприяння фінансовому забезпеченні підприємств інноваційної сфери. Пріоритетним завданням інноваційної політики має стати реструктуризація системи стратегічних пріоритетів інноваційного розвитку зі скороченням їхньої кількості та збереженням тих, в яких Україна має суттєвий науковий здобуток і перспективи.

Оскільки фундаментальні проекти є колосальним стимулом для прориву країни у всіх технологічних напрямках, необхідно випереджувальними темпами збільшувати грантове фінансування фундаментальних наукових досліджень, які забезпечать інтелектуальний стрибок країни.

Необхідно розробити та запровадити комплексну систему фінансової підтримки інноваційної діяльності, зокрема щодо механізмів здешевлення кредитів і заохочення банків до кредитування інноваційних проектів.

Втілення запропонованих заходів сприятиме функціонуванню наукових та науково-дослідних установ і підприємств, які займаються впровадженням новітніх технологій і техніки; стимулюватиме збільшення іноземних інвестицій у наукові установи, технологічні парки та інші науково-орієнтовані галузі. Одночасно політика стимулювання наукової та інноваційної діяльності забезпечить динамічний розвиток всієї економіки та буде фундаментальною основою для покращення рівня життя населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Власова І. Особливості фінансування інноваційної сфери в розвинутих країнах / І. Власова // Вісник КНТЕУ. — 2009. — № 1. — С. 36–46.
2. Головінов О.М. Пріоритетні напрями розвитку і проблеми фінансування інноваційної діяльності [Електронний ресурс] / О.М. Головінов, А.І.Ковтун. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/11_EISN_2010/Economics/64084.doc.htm
3. Зінько Н. Інструменти стимулювання інноваційної діяльності (на прикладі Індії, Ірландії, Сінгапуру, Фінляндії, Японії) / Н. Зінько // Регіональна економіка. — 2006. — № 4.
4. Корінько М.Д. Інновації у діяльності суб'єктів господарювання / М.Д. Корінько // Актуальні проблеми економіки. — 2009. — № 5(95). — С. 149–153.
5. Патон Б.Є. Наука — інноваціям / Б.Є. Патон // Наука та інновації. — 2008. — № 5. — С. 19–20.
6. Рожко О.Д. Фінансово-кредитні важелі інноваційного розвитку України / О.Д. Рожко // Формування ринкових відносин в Україні. — 2005. — №10. — С. 50.
7. Фонд Ріната Ахметова виступає за державне фінансування інновацій [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ukranews.com/uk/news/ukraine/2010/09/20/27292>
8. Чернова О.В. Податкове стимулювання інноваційної діяльності / О.В. Чернова // Економіка та держава. — 2007. — № 7.
9. Шумська С. Втеча капіталу з української економіки: аналіз та оцінка за даними платіжного балансу / С. Шумська // Економічна теорія. — 2008. — № 4. — С. 56–77.

10. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Одержано 5.06.12

В статті розглянуті основні шляхи впровадження в Україні інноваційної моделі економічного розвитку з використанням міжнародного досвіду. В частині, особливу увагу приділяється процесу фінансування інноваційного розвитку. З цією метою проведено аналіз фінансування інноваційної діяльності з різних джерел і частки витрат держави на інноваційну діяльність.

Ключові слова: інновації, внутрішні засоби, засоби державного бюджету, інноваційне розвиток, фінансування, інноваційна діяльність.

The basic ways of introducing an innovative model of economic development in Ukraine with the use of international experience were considered in the article. In particular, a special attention was paid to the process of financing the innovative development. The analysis of financing the innovative activity from different sources and the share of the state's spendings on innovative activity was conducted.

Key words: innovations, internal assets, state budget resources, innovative development, financing, innovative activity.

УДК 332.2.021.8

ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

**М. В. ЗОСЬ-КІОР, кандидат економічних наук
Луганський національний аграрний університет**

В статті досліджуються аспекти економічних трансформацій земельних відносин в Україні та за кордоном. Акценти зроблені також на нових підходах у прийнятті рішень щодо раціонального використання та охорони земельних ресурсів, створення оптимальних умов для збільшення соціального, інвестиційного та виробничого потенціалів землі.

Земля — національне багатство, яке було і завжди буде особливим об'єктом суспільних відносин. Центральне місце в економічній реформі нашої держави займає земельне питання, адже Україна — аграрна держава, наділена надзвичайно потужним земельно-ресурсним потенціалом.